

POSUDEK

Kostelecká, Lenka (2021). EU a podpora udržitelného zemědělství a potravinové bezpečnosti v Etiopii v letech 2014-2020. Hradec Králové: Filozofická fakulta (diplomová práce). 111s.

Předmětem diplomové práce je problematika podpory udržitelného zemědělství a potravinové bezpečnosti v Etiopii v letech 2014-2020. Na první pohled nepříliš zajímavé a dramatické téma z pohledu politických dějin a občanských konfliktů, které se dnes odehrávají v Etiopii, kde vypukla nová občanská válka. Nicméně z hlediska rozvojové politiky Evropské unie a dopadu jejich projektů a finanční podpory na rozvoj etiopského zemědělství, podpory rovnosti mezi muži a ženami a udržitelné řízení a využívání přírodních zdrojů se jedná o téma velmi aktuální, nosné a vzhledem ke zvolené metodě výzkumu (dotazníkové šetření) i velmi zajímavé a konkrétní.

Diplomová práce je časově vymezena pregnantně obdobím 2014-2020 (programové období), obsahově se týká efektivností evropských zemědělských programů a geograficky je zaměřena na Etiopii. Jedním z hlavních cílů diplomové práce je představit čtenáři, jak jsou prostředky na rozvojovou politiku využívány na konkrétním případě Etiopie a podporovaného sektoru (zemědělství). Diplomantka se zabývá tím, zda jsou specifické cíle stanovené na nejvyšší úrovni EU reflektovány v konkrétních implementovaných projektech v cílových zemích a zda ovlivní životy konkrétních lidí, žijících ve vzdálených oblastech.

Z hlediska teoreticko-metodologického je diplomová práce prací kvalitativní, jedná se o případovou studii sektoru zemědělství podpořeného z rozvojové spolupráce EU v Etiopii. Autorka v tomto sektoru sleduje naplnění dvou zvolených specifických cílů rozvojové politiky, podpory rovnosti mezi muži a ženami, udržitelné řízení a využívání přírodních zdrojů a zabránění degradace životního prostředí. Z hlediska metodologie autorka zvolila dotazníkovou metodu. Z hlediska teorie se autorka opírá o teorii rozvojové pomoci a některé teorie z ochrany životního prostředí. Metodologie je rozpracována částečně v úvodu a podrobně ve zvláštní druhé části.

Struktura diplomové práce se zdá být přiměřeně logická. Autorka nejdříve analyzuje rozvojovou politiku EU, ale poté zařadila kapitulu cíle výzkumu a výzkumné metody. Dal bych přednost zřejmě vložení nejdříve kapitoly věnované rozvojové politice EU vůči Etiopii, kterou bych zřejmě rozdělil do dvou částí věnované podpoře EU (3.1 až 3.5) a realizaci v Etiopii (3.6 -3.8). Mezi ty dvě bych vložil 2. část, na kterou by tak navazovala praktická analýza.

Úvod víceméně obsahuje všechny formální náležitosti, autorka vysvětluje důvody výběru tématu, jasně definuje hlavní a vedlejší cíle výzkumu, teoretický koncept a metodologii (případová studie, dotazníková metoda). Autorka vymezuje jasně výzkumný postup, vysvětluje výběr realizovaných projektů a postup. Bohužel v úvodu chybí hlubší analýza současného stavu bádání, čtenář se nedozví, zda proběhly podobné výzkumy např. Etiopie či jiných afrických zemí. V úvodu taktéž chybí popis struktury diplomové práci, i když je autorka naznačuje mezi řádky (od unijních dokumentů až po konkrétní realizaci projektů). Závěr diplomové práce je naopak velmi jasně formulován a přesně reaguje na stanovené otázky v úvodu. Autorka velmi přesně poukazuje na zjištěné nedostatky v realizaci projektů a sama navrhuje opatření, jak danou situaci zlepšit.

Práce se zdroji je odpovídající. Autorka pracovala převážně s dokumenty EU a další odbornou literaturou. Bohužel autorka mohla zvolit ještě řadu zajímavých publikací věnovaných etiopskému zemědělství, kde by se dozvěděla zřejmě řadu dalších zajímavých informací k danému tématu. Např. v seznamu literatury jsem nenašel ani nějakou základní přehledovou práci o Etiopii. Autorka prokázala velmi dobře schopnost pracovat s dokumenty EU a dalšími publikacemi, byla schopna je kriticky hodnotit, zaujímat k nim vlastní postoje a

hodnocení. Po stránce argumentační je diplomová práce na vysoké úrovni.

Po stylistické stránce je diplomová práce čtivá, autorka píše srozumitelně a v podstatě velmi nudné téma podává zajímavým způsobem, kterým je schopna vyvolat v čtenáři potřebný zájem o danou problematiku. Recenzent již psal nespočet posudků na podobná témata, ale musí konstatovat, že v tomto případě jde o zdařilejší počín. Bohužel autorka se nevyhnula několika nevhodným publicistickým obratům (např. pod pokličku, s. 90), které do textu odborné vědecké práce opravdu nepatří. Diplomantka zvládla citační normu, s poznámkovým aparátem pracovala spíše méně (jen 26 poznámek).

Autorka diplomové práce se srozumitelně s použitím správného teoretického konceptu a metodologického ukotvení vypořádává s definovanými cíli, prokazuje schopnost aplikovat teorii rozvojové politiky a na příkladu dvou vybraných zemědělských projektů (podpora pěstování kávy a zlepšení zdraví hospodářských zvířat) podpořených finančními prostředky EU ověřuje efektivitu naplnění dvou unijních specifických cílů, podpora rovnosti žen a mužů a udržitelnost řízení a využívání přírodních zdrojů. Diplomová práce splňuje požadavky na tento typ závěrečné práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Olomouci dne 10. srpna 2021

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.